Чому у Реєстрі корупціонерів відсутні найбільші хабарники

Читать на русском | Додати як бажане джерело в Google

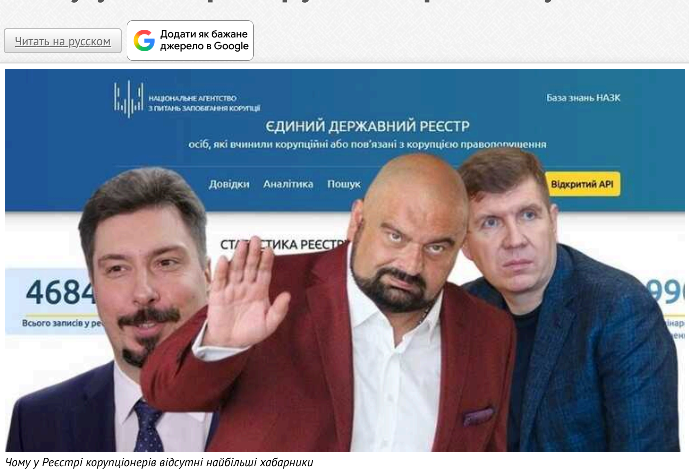

Чому у Реєстрі корупціонерів відсутні найбільші хабарники

Отримувачі найбільших хабарів не стали корупціонерами офіційно - вони відсутні в Єдиному реєстрі осіб, які вчинили корупційні чи пов'язані з корупцією правопорушення.

Жоден топхабарник з корупційних скандалів на мільйони доларів не потрапив до Реєстру корупціонерів, доступ до якого відкрили 28 вересня. Реєстр адмініструє Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК). Фігурант кримінальної корупційної справи отримує офіційний статус корупціонера та потрапляє до Реєстру після відповідного рішення суду.

З п'ятірки отримувачів найбільш скандальних хабарів, що зафіксовані правоохоронцями, жоден не був підданий конфіскації майна, жоден не отримав реального строку. Нагадаємо їхні "корупційні історії".

Рекордний хабар на $6 млн –винні визнані, але ніхто не сяде до в'язниці

2 жовтня "агент" НАБУ Євген Шевченко повідомив, що за рішенням колегії суддів Вищого антикорупційного суду (Віктора Маслова, Ігоря Строгого та Лесі Федорак) отримає як викривач корупційного злочину винагороду у 10% від розміру хабара у $5 млн, запропонованого керівнику САП Назару Холодницькому та директору НАБУ Артему Ситнику у 2020 році.

Розмір винагороди викривача, за українським законодавством, вираховується від суми хабара у національній валюті за курсом на момент вчинення злочину. Тому, через курсову різницю, Шевченко отримає фактично не $500 тис, а $350 тис.

Дізнатися більше
Війна та конфлікти
Соціальні мережі
Географічна довідка

"Що, звісно, теж дуже непогано", - зазначив Шевченко на своїй сторінці у Facebook.

Історія зі спробою підкупу Холодницького та Ситника трапилась у 2020 році. Тоді до Євгена Шевченка звернувся перший заступник начальника Головного управління Державної податкової служби у місті Києві Микола Ільяшенко, який спочатку скинув на телефон Шевченка "довідку" з кримінального провадження проти Миколи Злочевського, колишнього міністра екології при Вікторі Януковичі, власника газовидобувної компанії Burisma.

У справі йшлося про те, що Злочевський продав бізнесменові Сергію Курченко, близькому до президента Януковича, сумнівно відчужений у держави Херсонський нафтоперевалочний комплекс. А потім нібито сприяв виділенню Нацбанком стабілізаційного кредиту у 800 млн грн для "Реал Банку" Курченка під заставу цього підприємства.

Через Шевченка Ільяшенко хотів домовитися з НАБУ про закриття справи. Йшлося про один мільйон доларів за зміну підслідності провадження — якщо справу Злочевського з НАБУ буде направлено до МВС. Або про $2 млн, якщо САП та НАБУ самі справу закриють.

Згодом розмір хабара за закриття справи виріс до $5 млн, бо нібито Злочевському терміново треба було повернутись в Україну. Насправді хабар Злочевського становив $6 млн, один мільйон Ільяшенко планував лишити собі "за посередницькі послуги".

Українські новини

12 червня 2020 року у день передачі коштів Шевченко зустрівся з Ільяшенко в його кабінеті, там також були присутні колишня податківець Олена Мазурова та юрист компанії Burisma Злочевского Андрій Кіча, який вивчав постанову про закриття справи та вносив свої правки.

Згодом Шевченко привіз виправлену "ухвалу" за підписом керівника САП Назара Холодницького та печаткою, а також лічильну машинку для грошей.

У підземному паркінгу податкової Шевченко та Ільяшенко рахували мільйони Злочевського. Після передачі коштів Ільяшенко, Мазурову та Кічу затримали правоохоронці, відкрили кримінальне провадження.

Через деякий час справу довели до суду - першою вирок отримала Олена Мазурова, з якою правоохоронці буквально за кілька днів після невдалої передачі хабара уклали угоду про визнання винуватості.

Справу проти Мазурової відкрили за статтею 369 КК ч.4 "Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі", що передбачає позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з конфіскацією майна або без неї.

Мазурова втім за рішенням судді конфіскації уникнула, як і тюремного строку – враховуючи "щире каяття та активне сприяння розкриттю злочину", суд присудив їй у липні 2021 року п'ять років позбавлення волі умовно.

На угоду з правоохоронцями пішли також Андрій Кіча, який отримав вирок лише у квітні цього року (справа закрита від публікації у Реєстрі судових рішень) та Миколай Ільяшенко, який аналогічно з Мазуровою, на початку цього тижня отримав позбавлення волі умовно і також уникнув конфіскації майна.

Як повідомляють у Центрі протидії корупції, за умовами угод Кіча, Злочевський та Ільяшенко на трьох сплатили 680 млн грн на дрони для військових, а Микола Злочевський ще задонатив для армії 160 млн грн.

Сам хабар у 6 млн доларів ще у квітні 2022 року за рішенням суду мали передали Силам Спеціальних Операцій.

Варто зазначити, що Андрій Кіча та Олена Мазурова присутні у Реєстрі корупціонерів, Миколи Ільяшенка там поки не має.

Хабар у $3 млн. Всеволод Сергійович Князєв, голова Верховного суду України

15 травня НАБУ та САП оголосили про викриття "масштабної корупції у Верховному Суді", схем одержання хабарів "керівництвом та суддями Верховного Суду".

Був затриманий голова Верховного Суду Всеволод Князєв. Його взяли при отриманні хабара у близько $3 млн. Гроші Князєву передавали нібито за судове рішення на користь компаній олігарха Костянтина Жеваго.

Тоді Велика Палата Верховного Суду розглядала справу щодо права власності компаній Жеваго на 40,19% акцій Полтавського гірничо-збагачувального комбінату Ferrexpo.

На момент передачі грошей Верховний Суд вже прийняв рішення частково на користь Жеваго, скасував рішення попередньої інстанції, що визнало недійсним угоду купівлі Жеваго підприємства, укладену більше 20 років тому.

Хабар Князєву передавав адвокат Олег Горецький, керуючий партнер "Горецький та партнери". Це адвокатське об'єднання виступало посередником між суддями та тими, хто пропонував їм неправомірну грошову вигоду.

Одночасно з затриманням Князєва правоохоронці проводили обшуки у Верховному суді ще у 18 суддів, що також слухали справу Полтавського гірничо-збагачувального комбінату. Та у чотирьох виявили мічені купюри.

Судді висунули свої версії того, як мічені гроші опинилися у них – включно з покупкою доларів в обмінному пункті. Колегам Князєва не було пред'явлене обвинувачення.

Тим часом адвокат Олег Горецький пішов на угоду зі слідством. Йому змінили кваліфікацію із співучасті в одержанні неправомірної вигоди на співучасть у наданні цієї вигоди (зі статті 368 на ст. 369 ККУ).

Умови домовленостей НАБУ не розголошує. Загалом така угода передбачає готовність фігуранта справи озвучувати будь-які свідчення проти інших підозрюваних за можливість надання йому трирічного умовного строку.

Навіть головний фігурант справи – суддя Князєв – обіцяє "здати" інших суддів, якщо йому як Горецькому "пом'якшать" можливе покарання.

Проте на відміну від нього Князєв поки проходить по статті 368 "Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою", що можливості умовного строку не передбачає.

Покарання за цією статтею - позбавлення волі на строк від 8 до 12 років з конфіскацією майна.

Зараз Князєв знаходиться в СІЗО. У "Реєстрі корупціонерів" не фіксується.

Приходько Юлія Вікторівна, співробітниця Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, яка вимагала $5 млн хабара

Ця історія трапилась у далекому 2017 році, тому встигла забутись.

У червні 2017 року співробітники СБУ затримали на хабарі у $5 млн чиновницю Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) Юлію Приходько, що здійснювала тимчасову адміністрацію у "Актабанку". На той момент ця невелика фінустанова з Дніпра вже знаходилась у процесі ліквідації.

Раніше "Актабанк" належив родині дніпровського підприємця, співзасновника групи "Алеф" Вадима Єрмолаєва.

Випадок став резонансним за рекордною на той момент офіційно зафіксованою сумою хабара – $5 млн.Обговорювалась і інша обставина – як у банку з балансом близько 180 млн грн вимагають хабар на той момент на 130 млн грн.

Фабула справи виглядає так: навесні 2017 року уповноважена ФГВФО Юлія Приходько, яка займалася ліквідацією неплатоспроможного "Актабанку", виявила сумнівні договори, укладені за рік до запровадження тимчасової адміністрації. У неї нібито з'явився умисел вимагати у колишнього керівництва та власників "Актабанку" хабар за те, що вона не буде звертатись до суду для визнання цих угод з позичальниками і вкладниками банку нікчемними.

Для реалізації плану Приходько начебто вступила у змову з "громадянином Борисенком".

Спочатку екс-голові правління "Актабанку" Ігорю Шестапалову озвучили вимогу про $6 млн хабаря. Потім сума винагороди зменшилась до $5 млн.

За версією слідчих, Борисенко залучив своїх знайомих, які повинні були отримати гроші від колишніх власників банку та покласти їх до банківських комірок в "Укргазбанку".

У подальшому ці посередники, "не бажаючи сприяти злочину, діяли з метою викриття Приходько і Борисенка". 7 червня 2017-го гроші помістили в комірки "Укргазбанку", хоча затримали Приходько в приміщенні "Актабанку" у Дніпрі, згодом за місцем її проживання вилучили оригінали угод банку, що Борисенко обіцяв в обмін на гроші віддати екс-голові правління банку.

За матеріалами справи, співучасник Юлії Приходько встиг виїхати з України і оголошувався у розшук. До України він повернувся у квітні 2020-го, під час перетину кордону його не затримували. Пізніше він ознайомлювався із матеріалами досудового розслідування, йому обрали запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання. Чоловік стверджував, що майже три роки нічого не знав про кримінальну справу і підозри йому не надходили.

Пішов вже сьомий рік з моменту відкриття провадження: зараз суд вирішує питання чи з'єднати кримінальні провадження проти Приходько і Борисенко в одне, чи не з'єднувати.

Складається враження, що тягнеться час, за який спливе десять років з моменту скоєння злочину, строк притягнення до кримінальної відповідальності.

Справа проти Юлії Приходько відкрита за ч 4 статті 368-4 КК"Підкуп особи, яка надає публічні послуги", що передбачає позбавлення волі на строк від чотирьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна.

До "Реєстру корупціонерів" вона не потрапила.

Нардеп від "Слуги народу" Анатолій Гунько

Нардеп від "Слуги народу" і голова Тимчасової слідчої комісії ВРУ з питань розслідування фактів корупції на державних підприємствах, в установах та організаціях Національної академії аграрних наук України Гунько пропонував підприємцям за хабарі отримати землю, яка була у сфері управління держпідприємств.

Свої "послуги" він оцінював у $130/га. За надання для обробки ріллі площею 1700 га вимагав у бізнесмена хабаря у $221 тис. Його взяли в серпні при отриманні $85 тис "авансу".

Гунько не потрапив в Реєстр корупціонерів.

Хабар у $50 тис для нардепа ЄС Алєксєєва

Народний депутат від ЄС та голова підкомітету у комітеті Верховної ради з питань правоохоронної діяльності Сергій Алєксєєв за $50 тисяч обіцяв допомогти іноземцю уникнути екстрадиції.

СБУ викрила депутата під час одержання другої частини грошей - $30 тисяч.

Йому повідомили про підозру у шахрайстві. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком до 12 років з конфіскацією майна.

На початку липня народний депутат з фракції "Європейська солідарність" Сергій Алєксєєв, якого підозрюють у шахрайстві, вийшов з-під варти під заставу в розмірі 2,26 млн грн.

Алєксєєв відсутній в Реєстрі корупціонерів.

Мер Сум Лисенко

Мер міста Суми Олександр Лисенко планував регулярно брати данину з місцевого приватного підприємства з вивозу та утилізації сміття. 2 жовтня його разом з підлеглим спіймали на отриманні частини хабара в 1,4 млн грн, відправили в СІЗО.

6 жовтня Лисенко вийшов з тюрми, сплативши заставу у 3 млн грн.

Фігуранта справи поки немає у Державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Кого можна знайти в Реєстрі корупціонерів?

За інформацією системи Opendatabot, найбільшу кількість фігурантів внесено до Реєстру через порушення вимог фінансового контролю.

У 84% випадків мова йде про несвоєчасне подання декларації.

Друга за поширеністю причини — порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. У Реєстрі зафіксовано 4663 таких випадків.

І тільки на третьому місці знаходиться хабарництво — через пропозицію, обіцянку або надання неправомірної вигоди службовій особі в Реєстрі опинилися 4606 осіб.

В 2044 справах в Реєстрі відсутня кваліфікація правопорушення — через це вони виключені з загального переліку причин.

Найчастіше фігурантів реєстру штрафують — таке покарання застосовано у 33 908 справах. У 56% або 19043 випадках ці штрафи становлять 850 грн.

Другий за поширеністю вид покарання — позбавлення волі. За грати потрапило 3285 корупціонерів, з них 346 отримали так звані "умовні" строки.

Замикає топ-3 конфіскація майна — цей вид покарання застосовано лише у 1377 справах.

За словами засновника Opendatabot Олексія Іванкіна, Реєстр корупціонерів та його наповнення "не є реальним показником боротьби з корупцією в країні".

"Скоріше, це накладення вірогідності "попався/не попався" на "домовився"/"не домовився". Невідворотність покарання не замінює системних змін, які роблять корупцію або невигідною, або неможливою", - зазначає він.

Політика

Кого ж можна зустріти в Реєстрі, наприклад, по основним статтям за хабарництво?

Першою справою у Реєстрі, за ч. 1 статті 369 ККУ "Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі" зазначена справа Аббаса Салема, уроженця Саудівської Аравії, громадянина України, що на українському кордоні у 2021 році запропонував інспектору прикордонної служби 400 грн, які поклав у свій закордонний паспорт (у тексті судової ухвали не зазначено яке питання він таким чином намагався вирішити). За це Дергачівський райсуд Харківської області ухвалив оштрафувати Аббаса Салема на 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 17 тис грн. Салем потрапив до Реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

За статтею ч. 3 ст. 368 ККУ "Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою" у Реєстрі зареєстрована 91 справа.

Першою в Реєстрі корупціонерів вказана справа Анатолія Теплухи, колишнього начальника 22 - ї стрілецької команди станції ім. Т. Шевченка Знам`янського загону відомчої воєнізованої охорони Одеської залізниці.

У квітні 2013 року Теплуха привласнив 12 штук восьмихвильового шиферу, металевий лист та цемент вагою 77 кг, всього на загальну суму 1258, 54 грн. Він підписав акти про списання цих будматерів та передав бумаги до бухгалтерії Знам`янського загону воєнізованої охорони Одеської залізниці "для подальшого привласнення" матеріалів. Згодом вивіз будматеріали до свого гаражу у Смілі.

Крім того, як з'ясувало слідство, Анатолій Теплуха періодично погрожував підлеглим можливим звільненням, вимагав від них 15, 20, 30 чи 50 грн, впродовж жовтня-листопада 2013 року отримав таким чином загалом 1835 грн.

А у листопаді 2013 року у змові зі своїм заступником вимагав від стрільця загону для уникнення звільнення 3000 грн. В момент передачі цих коштів у середмісті Сміли заступник Теплухи був спійманий правоохоронцями.

У 2015 році Анатолій Теплуха був засуджений на 5 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади пов`язані з виконанням адміністративно-господарських та організаційно-розпорядчих функцій строком на 2 роки та з конфіскацією половини його особистого майна. Втім, цей вирок був оскаржений і ще впродовж п'яти років розглядався в суді.

У грудні 2020-го Черкаський райсуд Черкаської області звільнив Теплуху від відбування покарання, встановивши йому випробувальний строк у 3 роки.

В Реєстрі корупціонерів міститься лише одна справа за статтею 368-2 ККУ "Незаконне збагачення", що у 2019 році Конституційним судом була визнана неконституційною. У справі йдеться про колишнього працівника Нацполіції в Одеській області Олександра Назарчука, що у 2012 році вимагав від колишнього наркозалежного засудженого $3 000.

За діючою зараз статтею 368-5 "Незаконне збагачення" жодного фігуранта у реєстрі немає.

За статтею ч. 2 ст. 210 ККУ "Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їхнім перевищенням" зазначений лише один корупціонер по справі 2012 року.

mbiz.censor.net

Теги: Алексеев Сергей | Гунько Анатолий | Ермолаев Вадим | Приходько Юлия | Жеваго Константин | Верховный суд | Верховний Суд | Князев Всеволод | Ильяшенко Николай | Николай Злочевский | Курченко Сергей | Федорак Леся | Строгий Игорь | Маслов Виктор | Шевченко Евгений | НАЗК | Нацагентство по предотвращению коррупции (НАПК) | НАПК | Лысенко Александр | Ситник Артем | САП | НАБУ | Корупція | Взятка | хабар

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

09 жовтня 2023 г., 15:32 | Переглядів: 2733 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: